

Unesco-
koulutoimintaa
Helsingin yliopiston
Viikin
normaalikoulussa
2022-2023

Koulurauhan julistus elokuussa

Pikkuparlamentti esittäytyi ja jakoi Koulurauhan julistustekstit luokkiin.

Koulurauhan julistus 17.8.2022

Kaikille kaveriksi

Ketään ei saa jättää yksin. Kaikki tarvitsevat kaverin, sillä yksinäisyys on epäterveellistä henkisesti ja fyysisesti. Mieti nyt millaista olisi, jos kukaan ei olisi lohduttamassa, kun on paha mieli. Kukaan ei olisi välittämässä. Se tuntuisi pahalta. Jos olisit yksinäinen, haluaisitko kaverin? Todennäköisesti kyllä. Huolehditään yhdessä siitä, että ollaan kaikille kaveriksi.

Annetaan ihmisten olla erilaisia. Uniikkius on rikkautta. Ilman sitä ei olisi muuta kuin yhdennäköistä taidetta, yhdenlaista musiikkia, yhdenlaista kulttuuria, yhdenlaista kieltä. Kaikki olisi samanlaista. Kaikki olisi tylsää. Ollaan iloisia siitä, että olemme uniikkeja. Me olemme monipuolisia, ja se on hyvä juttu. Kaikkien kemia ei ehkä sovi yhteen, mutta sen ei pidä haitata yhteistyötä. Lumihiihtaleethan ovat kauniita, eikö?

Kouluissa jokaisen pitää saada olla pelkäämättä tulevansa kiusatuksi. Kaikkien koulujen pitää olla kiusaamisvapaita paikkoja. Koulussa meidän täytyy tuntea oloamme turvallisiksi ja hyväksi. Koulussa kaikilla pitää olla työskentelyrauha.

Somessa kiusaaminen ei ole yhtään vähäpätöisempää kuin livenä, ja siitä pitää ilmoittaa turvalliselle aikuiselle. Tik tokista tutun Konstaapeli Danielin sanoin "Älä sano somessa mitään, mitä et sanoisi kasvotusten". Muistetaan myös kiusaamattomuus netissä ja annetaan meidän kaikkien jakaa kuvia, tekstejä ja ajatuksia ilman että meidän tarvitsisi pelätä tulevamme haukutuksi ja nolatuksi.

Löytötavaroiden lajittelu & lahjoittaminen turvapaikanhakijoille

Elokuu 2022

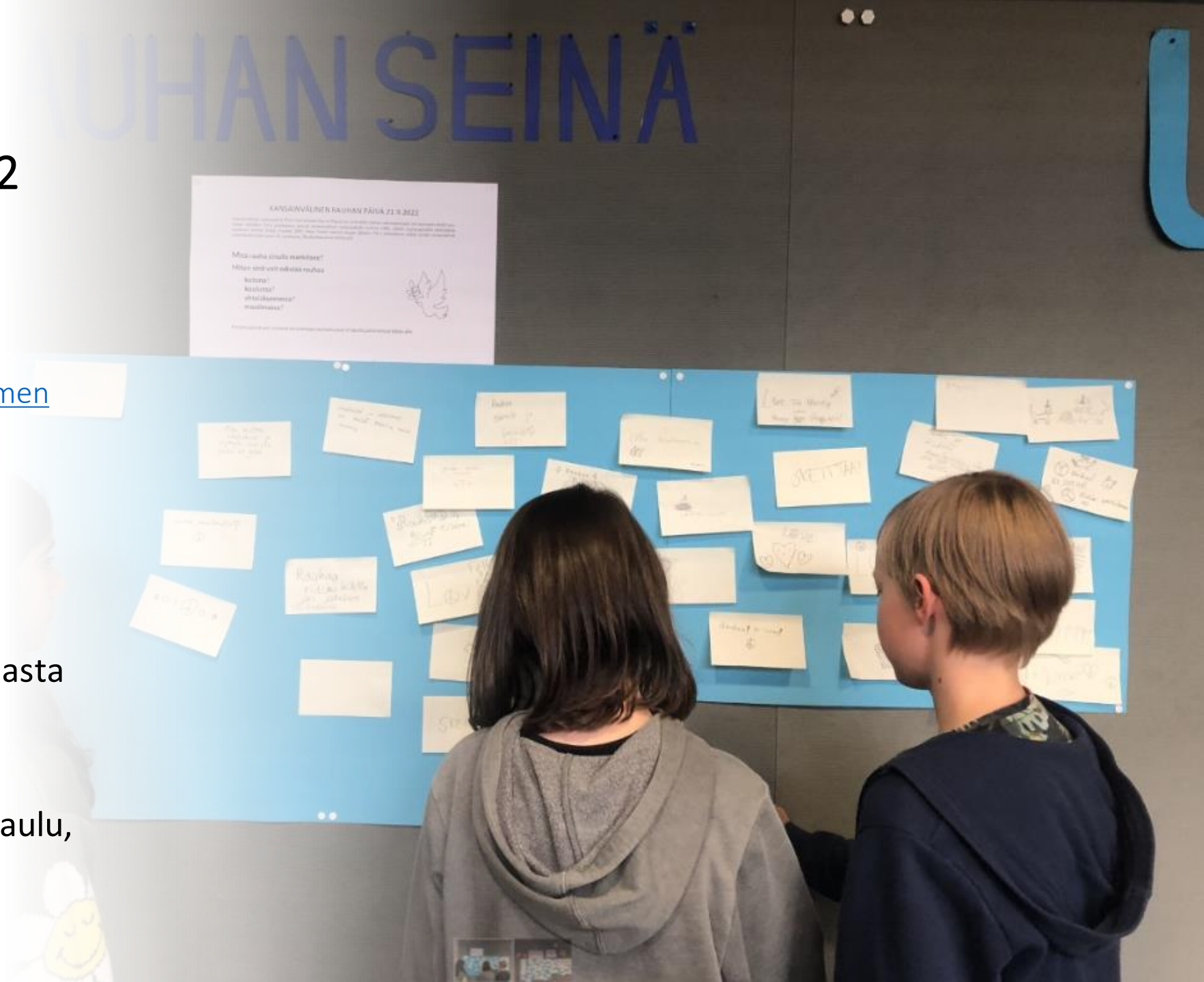
- Useiden vuosien löytötavarat, joita kukaan ei ollut määräajassa hakenut, päätettiin lahjoittaa turvapaikanhakijoille
- Lukiolaiset tarkistivat vaatteiden ja kenkien kunnon sekä lajittelivat ne
- Turvapaikanhakijoiden tuki ry: vapaaehtoiset hakivat vaatteet ja tavarat koululta ja toimittivat ne tarvitseville
- Saman yhdistyksen kanssa on tehty yhteistyötä myös aiemmin vaate- ja tavarakeräysten osalta

Kansainvälinen Rauhanpäivä 21.9.2022 Rauha-päivänavaus ja Rauhan seinä

[Kansainvälinen rauhanpäivä | Suomen
YK-liitto \(ykliitto.fi\)](https://www.ykliitto.fi/)

- AL, YL ja LU
- Oppilaita eri kouluasteilta kertomassa ajatuksiaan rauhasta 16.9.2022
- Rauha-runot
- Kun rakkaus kerran voittaa -laulu, alakoulun kuoro

Nälkäpäivän päivänavaus ja keräys Viikin norssissa 23.9.2022

- Pikkuparlamentti järjesti koulussamme keräyksen
- Tuotot suunnattiin Ukrainaan

[Nälkäpäivä kouluissa | RedNet \(rodakorset.fi\)](https://rodakorset.fi)

Kodin ja koulun päivä 30.9.

AL: huoltajia mukana koulupäivässä, yhteisöllisyys

Hyvää mieltä -välkät, YLLU

10.10.2022 [Maailman mielenterveyspäivä](#) | Suomen YK-liitto ([ykliitto.fi](#))

Pitkällä välitunnilla Yläkoulun ennaltaehkäisevän hyvinvointiryhmän (YHR) järjestämä Hyvää Mieltä -välkkä.

Erilaisia pieniä tehtäviä ja kilpailuja on järjestetty koulun aulaan.

Hyvää Mieltä -välkkä: Unelmat ja tulevaisuus

- Liikuntatilassa on rentoutumishetki (aloitus noin klo 12.50), kokoontuminen liikuntakäytävän edessä
- Opokäytävällä (3 krs, kuvaamataidon luokkia vastaapäätä oleva käytävä) on unelmointia (Majakassa) ja tietovisa (käytävällä/neuvottelutila). Tietovisasta on palkinnot aamunavauksessa ja unelmoijat saavat karkit, niin kauan kuin karkkia riittää

Hyvää Mieltä -välkkä, toimintaa

- Historiasolussa bingoa
- Aulassa ristikko, josta palkinnot jaetaan aamunavauksessa
- Ulkona on pihapelejä, jos sää sallii

Unicef-kävely AL 14.10.2022

- Varoja kerättiin Kenialle
- [Unicef kävely | UNICEF](#)

Virtuaalinen kansainvälisyys

Kenia-Suomi -yhteistyö

KENIA-SUOMI -yhteistyö, esim.

- Loka-marraskuu: Dream world (art, English, ICT, musical competences, social sciences), Agenda 2030
- Maaliskuu: virtuaalitapaaminen
- Huhtikuu: The Future in Our Hands teemainen webinaari
- Toukokuu: virtuaalitapaaminen

Oppilasvaihdon Suomenlinnan retki

- Olimme Suomenlinnassa saksalaisten vaihto-oppilaiden kanssa keskiviikkona 24.5.2023.
- Katsoimme ensin puolen tunnin esittelyvideon Suomenlinnan historiasta. Sen jälkeen saimme kiertää vapaasti muutaman tunnin Suomenlinnassa ympäriinsä. Esittelimme saksalaisille mm. hienot maisemat, vanhat aseet ja tunnelit ja kerroimme paikan historiasta.

Kirjottanut: Veikko, Aada, Emma J. Eeli , 9b, ja Jussi, 9d

[Suomenlinnan viralliset sivut](#)

Opintomatkat

Lukiolaiset

- Nizza 11.-15.10.2022 [Nice top 5 \(1\).pptx](#)
- Berliini 12-16.4.2023
- Lontoo 8.-12.5.2023

Yläkoululaiset

- Paderbornin oppilasvaihto

DIOK:
Demokratia ja
ihmisoikeuskasvatus
-hanke

DIOK-pilotin kautta on edistetty

- ihmisoikeus- ja demokratiataitoja
- tutkittu ja koettu eri toimintamuotoja opetuksessa, oppimisessa ja osana opetusharjoittelua sekä
- kehitelty toimivia ja osallistavia rakenteita.

-> tulevaisuudessa DIOK-taidot rakenteisiin systemaattisesti osaksi luokanopettaja- ja aineenopettajaharjoittelua, pysyvyys

-> vuosikello suunnittelua yhteisöllisesti luoden, demokratiataidot käyttöön

-> aktiivisesti toimivat luokkavaltuustot

-> ihmisoikeusviikko pysyväksi rakenteeksi, oppilaat suunnittelijoina ja toimijoina

-> MOKit

Ks. [DIOK Yhdessä vaikutamme Viikki pilotti.pptx](#)

Poimintoja DIOK- toiminnasta Viikin normaalikoulussa

- [Pikkuparlamentin järjestäytyminen](#)
- [Koulurauhan juhlistus](#)
- [Luokkasolujen nimiäänestykset](#)
- [Rahankeräystempaus Ukrainaan, Unicef-kävely Keniaan](#)
- [Ihmisoikeuksien päivä \(HY, Unesco prof.\)](#)
- [MOK-kokonaisuudet \(mm. \[Demokratiataidot\]\(#\), \[Ihmisoikeudet\]\(#\)\)](#)
- [Lapsen oikeuksien viikko toiminnallisesti, mm. Plan, Unicef, Rauhankoulu, ks. \[Lapsen oikeuksien viikko Tehtäväpankki.pptx\]\(#\)](#)
- [Ihmisoikeuksien päivä, Lapsen oikeuksien teeman jatkoa](#)
- [Hemikuinen katsomusten harmoniaviikko \(HY, Unesco prof.\)](#)
- [VERSON aktivoituminen](#)
- [Norssien oppilaskuntapäivät Raumalla](#)
- [Ruokahävikiseuranta](#)
- [Norssien oppilaiden yhteinen webinaari hyvinvoinnista helmikuussa](#)
- [Huhtikuussa alueellinen Rauha- ja yhdenvertaisuusteematapahtuma](#)

UNESCO:n Filosofian päivän esseekirjoituskilpailu ja olympiavalmennus, menestystä Viikin norssissa

<https://www.ykliitto.fi/tapahtumat/yk-paivat/kansainvalinen-filosofian-paiva>

Filosofian päivän esseekilpailussa OPH:ssa palkittiin alakoulun sarjoissa Kuutti (XX), Sofia Lilja (6c) ja Pihla Miettola.

Baltic Sea Philosophical Essay Event (BSPEE) on filosofian kansainvälinen kirjoituskilpailu, se toimii samalla Suomessa filosofia-olympialaisten esikarsintana. Kilpailun esseet kirjoitetaan englanniksi. Lukiomme on osallistunut kilpailuun vuosittain. Tulokset julkistettiin UNESCO:n filosofian päivänä ja kymmenkunta parasta suomalaista kutsuttiin mukaan olympiavalmennusryhmään. Tässä joukossa oli myös lukiolaisemme Aarni Saranen.

Lukutaitoa ja lukuintoa

Pyrimme tukemaan tasa-arvoisia oppimismahdollisuuksia ja vähentämään eriarvoisuutta vahvistamalla oppilaiden lukutaitoa ja lukuintoa. Koulukirjastomme valikoimaa täydennettiin erityisesti 6. - 9.-luokkalaisille sopivalla selkokirjallisuudella. Uudet kirjat nuortenkirjoista klassikoihin ovat löytäneet lukijoita ja helpottaneet monen oppilaan kirjaan tarttumista.

Rauha ja oikeudenmukaisuus –teemaviikko:

4.-luokat saivat Rauha ja oikeudenmukaisuus-teemaviikon kunniaksi ja aiheen käsittelyä tukemaan Maja ja ystävät -kirjat. Kirjat toimitettiin lukemisen ja luokan yhteisen käsittelyn jälkeen kirjaston valikoimiin kaikkien lainattaviksi.

Vertaissovittelun
uudelleen
virittäminen
koulussamme,
dialogisuus,
yhteisymmärrys

Restoratiivisuus osana kaikkien osallisuutta

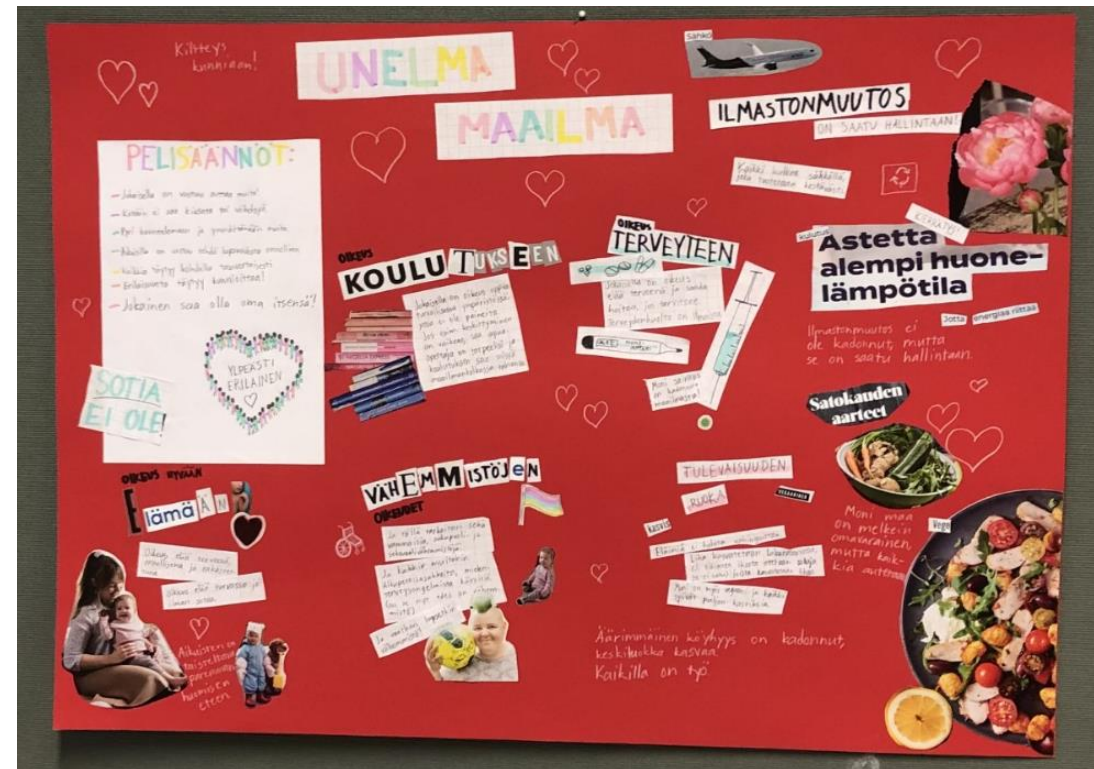
- Restoratiivinen sovittelu, Resto, toimii koulussamme
- Kyseessä on aikuisjohtoinen sovittelu, jossa ratkotaan sellaisia väärinkäsityksiä ja riitoja, jotka eivät sovi Verso-sovitteluun
- Sovittelu tapahtuu kahden puolueettoman sovittelijan vetämänä
- Sovittelussa kummankin osapuolen näkökulma on ainutlaatuinen ja arvokas, kaikki tulevat kuulluksi
- Tavoitteena on oppia vuorovaikutustaitoja, harjoitella ottamaan vastuuta omasta toiminnasta, kuunnella toisia ja etsiä ratkaisuja ja sitoutua niihin

MOK-kokonaisuuksia harjoittelijoiden kanssa, esimerkiksi:

Ihmisoikeus-MOK, 6. lk:

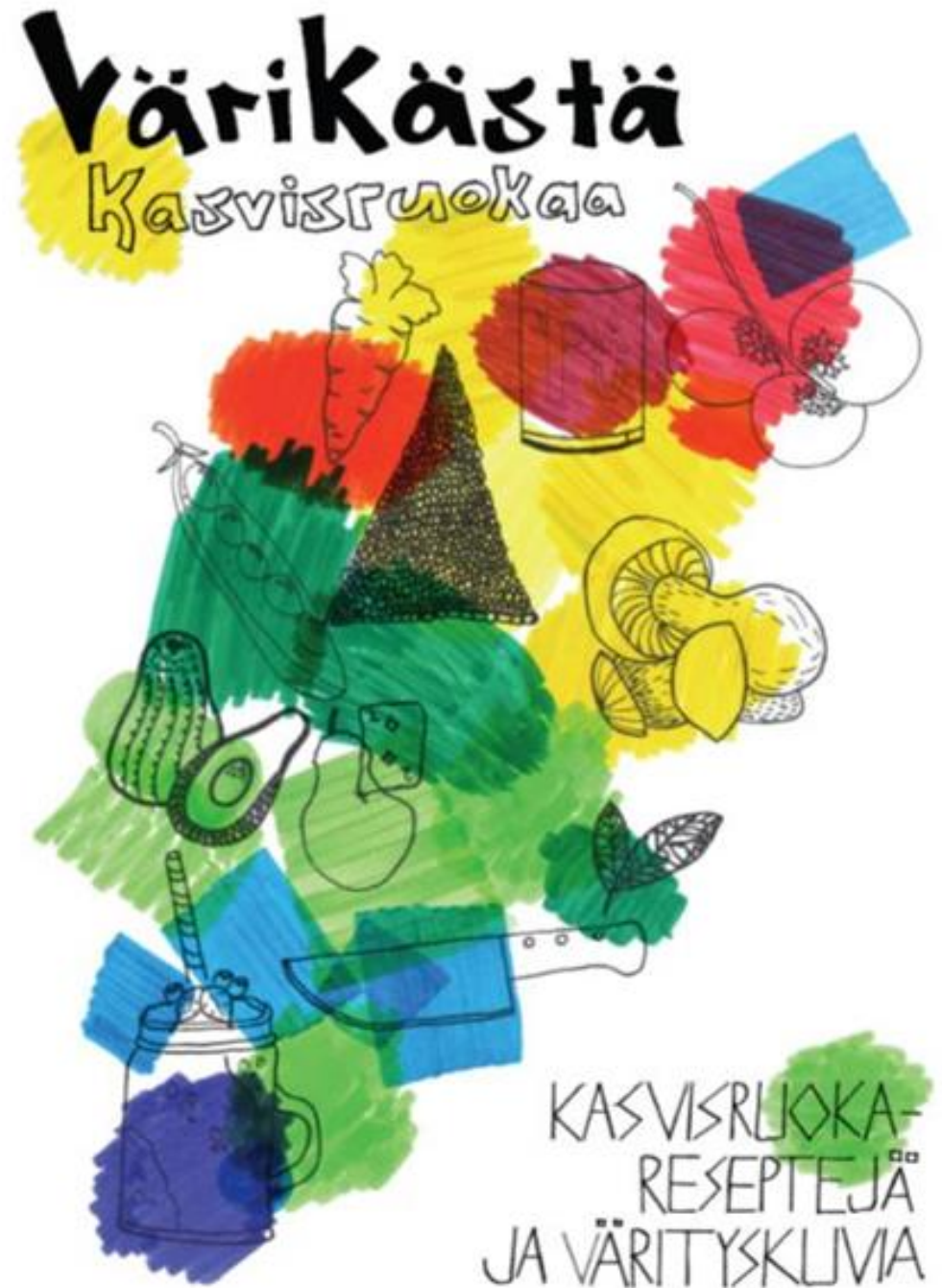
Unelmamaailma, joissa toteutuvat tällaiset ihmisoikeudet (YM, ÄI, MU, KU, HI)

kysymyksiä, valintaa, tiedonhakua, argumentointia, esittämistä, palautteen antoa, Yliopisto-lehden artikkeli 5/2023)

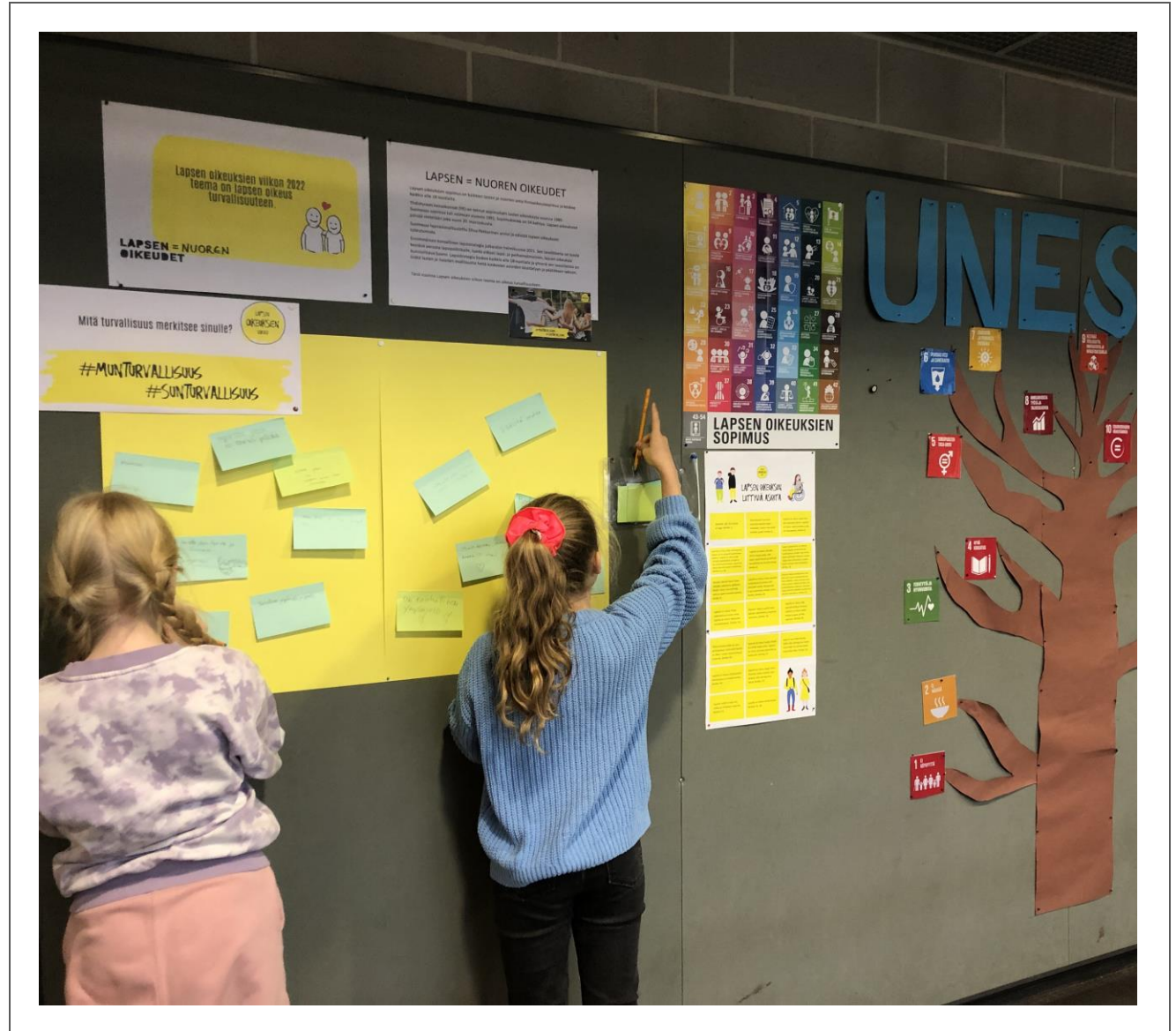
7B MOK: Värikästä kasvisruokaa

- Yrittämisen teemaan liittyvä taideprojekti ”Värikästä kasvisruokaa”
- Vihkonen sisältää kasvisruokareseptejä ja värityskuvia sekä faktoja kestävään ruoantuotantoon liittyen
- Reseptit peräisin nuorten perheiltä ja yhteistyökumppaneilta (blogit ja keittokirjat), minkä lisäksi mukaan saatiin myös yritys yhteistyökumppani
- Mukana seuraavat oppiaineet: kuvataide, äidinkieli, biologia ja maantieto, matematiikka, yhteiskuntaoppi
- Vihkosta myytiin leirikoulukassan kartuttamiseksi
- Vihkosen teon vaiheista koottiin portfolio, jolla osallistuttiin Yritys hyvä -kilpailuun, jossa päästiin palkintosijoille

Lapsen oikeuksien viikko 14.11.-18.11.2022

- [Lapsen oikeuksien viikko](#)
[Tehtäväpankki.pptx](#)
- Lapsen oikeuksien päivänavaus AL, striimaus YLLU-luokkiin maanantaina
- Teematyöpajoja, toimintaa, taidetta, yhteisöllinen seinä viikon aikana (järjestettiin etukäteen selvitettyjen toiveiden mukaisesti: kiinnostavimmat kysymykset, toivotuimmat työtavat)
- Kysymyspostilaatikko Lapsen oikeuksista
- Yhteisesti äänestämällä valittu elokuvahetki perjantaina auditoriossa
- Luokissa äänestettiin yhteisesti tilattavista välituntivälineistä

Joulukorttipaja 2.12.2022

Yläkoulun oppilaskunnan
oppilaat ohjaamassa joulukorttipajaa
alakoulun aulassa. Ihana tunnelma!

[Joulupostia ikäihmisille -
Siskot ja Simot](#)

Ihmisoikeuksien päivänavaus 9.12.

- Ihmisoikeuksien päivä 10.12.
AL + striimaus YLLU
- Ihmisoikeus-MOK, 6.lk
- 12.12.2022 Kaveritaidot ja ristiriitojan ratkaiseminen [3c 6c päivänavaus Kaveritaidot.pptx](#)
- Yhteisöllisellä seinällä Kaveritaitojen kukkameri

Katsomusten harmoniaviikko

[Yhteisymmärrysviikko —
Dialogikasvatus](#)

- AL: Helsingin yliopistosta tutkija Selja Koponen, Unesco-professori Arto Kallioniemi ja tutkija Heidi Rautioma vastasivat Lapsen oikeuksien viikolla esitettyihin kysymyksiin toiminnallisessa päivänavauksessa
- YLLU: päivänavaus 3.2.2023 (TEL)

Tasa-arvo, päivänavaus 1.3.2023 YLLU

Mikrohistoriallinen
näkökulma: suomenkielisten
tyttöjen koulutus 1800-
luvulla ja oman koulumme
historia

...isen tyttökoulun ensimmäinen luokka 1870. Keskellä Ida Aalberg.

Tieteen keinoin kohti kestävää tulevaisuutta

8.3.2023

- Paikalla tieteen tekijöitä
kertomassa työstään

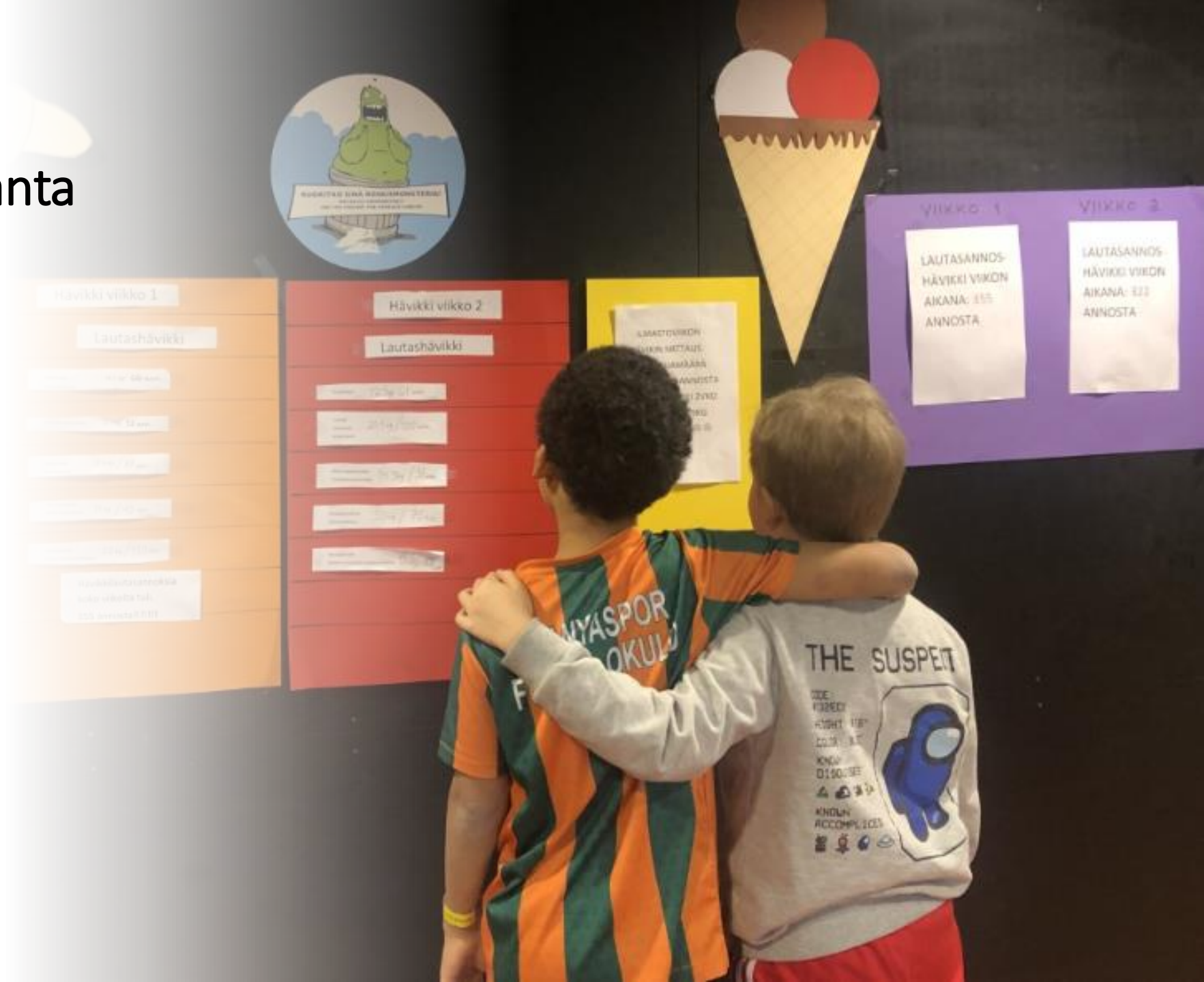
Varjoeduskuntavaalit

- AL (4.-6.lk), YL ja LU
- YL oppilaskunta piti perehdyttämispäivänavauksen 15.3.2023
- Äänestys 16.3.2023
- Tulospäivänavaus YLLU ke 22.3.2023
- Albatrossi-aulassa tietoa puolueista
- Oppilaskunnat (YLLU), HI-YH-aineryhmä sekä kirjasto järjestivät, valtakunnallinen järjestäjä Allianssi

Ruokahävikkiseuranta

- Dokumentointia
- Herättelyä
- Pienemmät biojäteastiat
- Seuranta

-> tuloksia

Yhteisöllisyys ja kiusaaminen - päivänavaus YLLU 17.3.2023

- Mikrohistoriallinen näkökulma:
koulunkäyntiä Helsingin II
normaalikoulussa 1980-1990-luvulla

Rauhantyö ja globaalikasvatus -hanke lukiossa

- *Tavoitteita: Rauhantyö- ja globaalikasvatus osaksi lukion opetusta ja toimintaa, laaja-alaisen osaamisen vahvistaminen, vuosikellon luominen laaja-alaisen toteuttamiseen osana lukion toimintaa*
- *Esimerkkejä lukuvuoden tapahtumista:*
 - **Luennot**
 - Saku Tuominen: epävarmassa maailmanajassa eläminen 30.11.2022
 - CMI: Konfliktien ratkaisusta kestäväan rauhaan 23.5.2023
 - **Teemapäivän työpajat 15.2.2023**
 - Läntisen tuolla puolen, Rauhanpuolustajat
 - Maailman äänet, Taksvärkki
 - Matka vaateteollisuuden eettisiin kysymyksiin, Rauhankoulu
 - Riskien keskellä, Punainen risti
 - **Päivänavaukset**
 - Toimittaja Matilda Jokinen (Helsingin Sanomat): Rauhasta ja konflikteista uutisointi
 - Koulun opettajat: Rauha ja globaalikasvatus lukion kursseilla -esimerkkejä

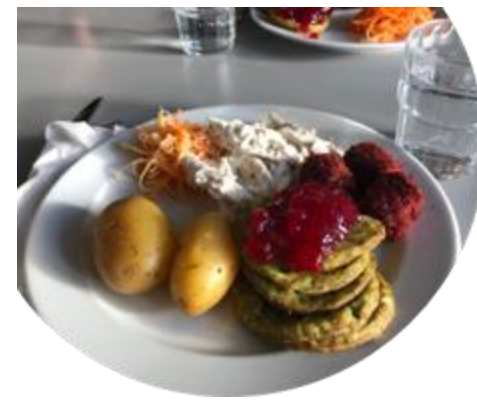

[CMI - Martti Ahtisaari Peace Foundation](https://www.cmi.fi/)

Lukiolaisten ilmastoviikko & vitriininäyttely

- Osana pakollista maantieteen **GE1 Maailma muutoksessa** -kurssia
- **Tavoitteita:** Ojata opiskelijaa toimimaan aktiivisesti luonnon ja ihmisen hyvinvoinnin edistämiseksi. Hrjaannuttaa opiskelijan osallistumis- ja vaikuttamistaitoja sekä tukea opiskelijaa kestävän tulevaisuuden rakentamisessa
- Ilmastoviikon aikana opiskelijat tunnistivat oman arkensa **ilmastoystävällisiä tekoja** ja muuttivat arkeaan monin eri tavoin niin, että heidän **hiilijalanjälkensä pienenee**
- Viikon kulkua dokumentoitiin valokuvien ja tekstien avulla – **otteita ohessa**
- Lukuvuoden 2022- 2023 ilmastoviikkoraporteista koottiin huhtikuussa **vitriininäyttely** biologian ja maantieteen soluaulaan

"Mielestäni se oli ihan mielekäs kokemus. Se sai minut enemmän miettimään omia tekoja ja kulutusta. Vaikeinta oli ruokailu, koska kotona ainakin syömme todella paljon lihaa. Koulussa kasvisruokailu tosin oli helppoa. Jatkossa voisin lisätä kasvisruokia ruokavaliooni, koska kasvisruoka on kuitenkin hyvää."

Vältin useana päivänä pastan tai riisin syöntiä ja korvasin ne kotimaisilla perunoilla.

Ilmastoviikon päätökoni olivat kasvis-/vegaaniateria päivässä viikon ajan.

Korjasin rikkinäiset yöpuvun housut. Pyöräilin kouluun.

Koko viikko lyhyitä suihkuja tavallista kylmemmällä vedellä. Laskin huoneeni lämpötilaa.

Katsoin ilmastoaiheisia dokkareita. Kierrätin koko viikon.

Alueellista toimintaa

Unesco Uusimaa/Etelä-Suomi

- Unesco HOSTit toimivat aktiivisesti
- huhtikuun yhteistemaviikko, oppilaiden valitsema teema ”Rauha ja oikeudenmukaisuus” Useita lähi- ja etätapaamisia

Alakoulun kuoro esiintymässä Hoiva Viikki palvelutalossa 15.3.2023

- Toimme iloa ja saimme iloa. Musiikki yhdisti, osa lauluista laulettiin yhdessä. Kevätaurinkokin paistoi mennessä tullen!
- Ystävyyden laulu, Lintu ja lapsi, Osta sä poika se kukkuva kello, Mää mää lampaani, Kaksipa poika Kurikasta, Viikin norssin laulu

Kenia-Suomi ,
Unesco-
kouluyhteistyö
ja yhteistyö
Pariisin Unesco
Headquartersin
kanssa

- Useita Teams-tapaamisia
- paikalla opettajia, oppilaita, opettajankouluttajia, Unesco-koordinaattoreita
- OPSien mukaisia yhteisprojekteja
- Unesco ASPnet headquarters - yhteistyö maailmanlaajuisen yhteistyöalustan luomisessa
- Osallistuminen Arts for Transformative Education – A guide for teachers – julkaisun luomiseen

Yhteisölliset seinät eri teemoista

Olemme oppineet tuomaan ajatuksiamme esiin eri teemoista, mm.
hyvinvointi,
kaveritaidot
äänestämisaajatukset
toiveet,
ilot
rauhan edistäminen...

Jatkokehittely:
vaihtuvat teemat ensi vuodelle
-voisivatko oppilaskunnat "hoitaa" teemoja ja seinää

Valtakunnallinen Unesco-toiminta, mm.

- OPH:n Unesco-päivillä, KV-päivillä, eNorssi-päivillä sekä Oppilaskuntapäivillä koulumme edustajia
- Osallistuminen valinnaisesti toimintaan mahdollisuuksien mukaan Toivon Agenda tapahtumaan 2030 23.-24.5.2023 [Toivon Agenda \(supervoimia.fi\)](https://www.toivonagenda.fi)

Unesco-kouluverkosto

on maailman suurin kouluverkosto.

Ajankohtaista

Tietopankki

Materiaalipankki

Valtakunnallista toimintaa

- Unesco ja norssit -yhteistyö, useita lähi- ja etätapaamisia
- Linkki sivustolle [UNESCO-koulutoiminta - eNorssi](#)
- Norssien oppilaiden tapaaminen
- OPH:n KV syys- ja kevätpäivät, Unesco-koulujen päivät, eNorssi-verkoston työryhmäpäivät, Oppilaskuntapäivät

Unesco-teemoja vuodelle 23-24 pohdittavaksi:

Koko koululle yksi yhteinen teema loka/marraskuulle ja/tai maalis/huhtikuulle, oppilaat valitsemaan teemaa heti alkusyksystä (mm. AL, YLLU yhdessä, kuten juhluvuotemme kaavalla, eri-ikäiset yhdessä)

[YK-päivät | Suomen YK-liitto \(ykliitto.fi\)](#)

[Kestävä kehitys | Suomen YK-liitto \(ykliitto.fi\)](#)

Unesco ASPnet 70-vuotisjuhlallisuuudet marraskuussa (alueellinen, valtakunnallinen, kansainvälinen)

Unesco-hankkeet, Globaalikasvatushanke, Rauhankasvatushanke -yhteistyömahdollisuudet -> varataan aikaa yhteiseen suunnitteluun oppilaiden kanssa

Hyvää mieltä -välkät koko kouluun

